

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ**

TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

“Balıklarla Oynuyorum”

Proje Kodu: 60A667653A6CD

SONUÇ RAPORU

Proje Yürütücüsü:

**Dr. Öğr. Üyesi Fatma KURUDİREK
Hemşirelik Fakültesi**

Araştırmacılar:

Arş. Gör. Sümeyye EKİCİ

Haziran, 2021

ERZURUM

İÇİNDEKİLER

Önsöz	2
Özet	3
Materyal ve Yöntem	4
Proje Uygulamasına Ait Görseller	7
Sonuçlar	8

ÖNSÖZ

Çocuk için hastalık ve buna bağlı olarak hastaneye yatma onu korkutan, rahatsız eden ve hoş olmayan yaşantıları içermektedir. Her yaştan çocuklar için hastalıkların bir travma olduğu bilinmekte; hastaneye yatmanın çocuğun gelişimi üzerinde çeşitli olumsuz etkileri olduğundan söz edilmektedir. Fiziksel yönden zarar görme, ameliyat olma ve aileden ayrılma gibi korkuları nedeniyle değişik derecelerde stres yaşamakta olan çocuklar, hastalık nedeniyle ortaya çıkan fiziksel kısıtlılığa bağlı pek çok endişeyi de beraberinde yaşamaktadırlar. Bu durumda kendilerini diğerlerinden farklı olarak algılayan çocuklar, yetersizlik duyguları yaşamakta ve kendilerini engellenmiş hissetmektedirler.

Tarih öncesinden bu yana, insanlar ve hayvanlar arasında bir bağ bulunmaktadır. Bir hayvanın bakımı ile ilgilenmek bireyin kendi problemlerinden uzaklaşmasına neden olmakta ve diğer bireyler ile de iletişim kurmaya yönlendirmektedir. Birey bir hayvan ile oynadığında ya da bir hayvanın davranışına güldüğünde savunma mekanizmaları ve iyileşme potansiyeli artmaktadır. Bunun yanı sıra klinik deneyimler çeşitli hastalıklar nedeniyle ağrı çeken çocuklarda, insan-hayvan birlikteliğinin ağrıyı azaltmada ve hastaneye yatışa bağlı stresin azaltılmasında etkili olduğunu göstermektedir. Hayvanların çocuklar üzerindeki bu olumlu etkisi göz önünde bulundurulduğunda, hasta çocuklar için hayvanlar iyileşme sürecine katkıda bulunabileceği için önem arz etmektedir.

ÖZET

"Balıklarla Oynuyorum" projesi ile Atatürk Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezinde, Pediatrik Yandallar Kliniğinde yatmakta olan hasta çocukların hastanede kaldıkları süreçte klinikte uygun yere konumlandırılan akvaryum ve balıklarla zaman geçirmeleri planlanmıştır. Yapılan bu proje ile hastanede yatan çocukların hastane ortamının stres yaratıcı etkisinin azaltılması yönünde etki sağlanması amaçlanmıştır.

Projenin yürütüldüğü klinik 28 yataklı olup 7 hemşire klinikte görev yapmaktadır. Klinikte çeşitli sağlık sorunlarıyla yatmakta olan 0-18 yaş arası hastalar tedavi görmektedir. Hastaneye Erzurum ili başta olmak üzere çevre illerden tanı ve tedavi için gelen çok sayıda hasta bulunmaktadır. Proje fikri, kliniğe yatışı yapılan çocukların hastalık ve hastane ortamının neden olduğu stres, korku, anksiyete ve üzüntünün azaltılmaya çalışılması, sağlık personelleri ile hastaların iletişiminin güçlendirilmesi ihtiyacından ortaya çıkmıştır. Proje kliniğe yatışı yapılan 0-18 yaş arası çocuklar ile yürütülmüştür. Proje uygulama sürecinde atılan tüm adımlarda hastane idaresi ile birlikte koordine edilmiştir. Proje kapsamında temin edilen materyaller klinikteki sorumlu hemşire ve ekip arkadaşlarına teslim edilmiş olup, temizliğinin ve bakımının yapılması klinikte görev yapan temizlik personeline verilmiştir. Bu durum projenin sürdürülebilirliği artırmaktadır. Projenin süreklilik arz eden bir proje olduğundan dolayı temizliği, bakımı ve güvenliği klinik sorumlu hemşiresine teslim edilmiştir.

Bu proje Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Hastane, Balık, Arkadaş

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın Türü

Bu çalışma bir Toplumsal Duyarlılık Projesi'dir.

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Proje ekibi tarafından 10.04.2021-09.07.2021 tarihleri Atatürk Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, Pediatrik Yandallar Kliniği'nde gerçekleştirilmiştir.

Projenin Uygulanışı

Projenin uygulanması için gerekli materyaller, Erzurum'da bulunan akvaryum ve balık satan bir petshoptan temin edilmiştir. Bu kapsamda 80 cm akvaryum, 80 cm akvaryum masası, dış filtre, ısıtıcı, aksesuarlar, kum, 20 adet balık, 3 paket yem, lamba teslim alınmıştır.

Projenin uygulanacağı proje ekibi ve klinik hemşire ve personellerinin katılımı ile bir toplantı yapılmıştır. Projenin yapılması kararı alındıktan sonra akvaryumun konumlandırılacağı uygun bir alan oluşturmak için çalışmalar başlatılmıştır. Akvaryumun üzerine yerleştirileceği masanın üzerine projenin Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri tarafından yapıldığına dair afiş yapıştırıldı.

Proje kapsamında alınan akvaryum, malzemeleri ve balıklar kliniğin uygun yerine konumlandırılan masanın üzerine yerleştirilip akvaryum düzeneği kurulduktan sonra balıklar akvaryuma yerleştirildi. Akvaryum ve balıkların bakımı hemşireler ve temizlik personellerine anlatılmıştır. Daha sonra akvaryum klinikte yatan çocuklara hemşireler tarafından gösterilerek çocukların istedikleri zaman balıkları izleyebilecekleri, beslenme saatlerinde beraber yemlerinin verilmesi sağlandı. Proje çalışmaları tamamlandıktan sonra projede alınan materyaller klinik sorumlu hemşiresine teslim edilmiştir.

PROJE UYGULAMASINA AIT GÖRSELLER

SONUÇLAR

Projenin yapıldığı klinikte çocuklar yatan çocukların hastaneye yatma deneyiminin stres verici etkilerini azaltmak amacıyla yapılan bu proje ile çocukların rahatlığı ve gelişimini destekleyici bir ortam oluşturulup, hastalık ve hastanede yatış deneyiminin travmatik etkisinin azaltılması hedeflendi. Bu hedefler doğrultusunda projenin gerçekleştirileceği sağlık kurumundan izin alındı. Projenin gerçekleştirildiği çocuk kliniğinin uygun görülen bir alanına akvaryum konumlandırıldı. Çocuklar tedavi saatleri dışında kalan zamanlarda akvaryumdaki balıkları izlemek ve onlarla oynamak için çıktıkları gözlemlendi. Yapılan bu proje ile çocuklar tarafında olumlu geri dönüşler alındı. Projemizi destekleyerek çocuklar için çok önemli bir aktivite ortamı sağladığından dolayı Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Merkezi'ne teşekkür ederiz.